

RAY BRADBURY
FAHRENHEIT 451

Çeviren
Dost Körpe

Sunuş
Neil Gaiman

Sonsöz
Harold Bloom

Fahrenheit 451:
Kitap kâğıdının tutuşup yanma sıcaklığı...

Bu kitabı Don Congdon'a, minnetle adıyorum.

Çizgili kâğıt verirlerse, yan çevirip yaz.
–*Juan Ramón Jiménez*

Birinci Kısım

ŞÖMİNE VE SEMENDER

Yakmak bir zevkti.

Bir şeylerin yendiğini görmek, karardığını ve *değişti-rildiğini* görmek özel bir zevkti. Pirinç hortum başı yumruk olmuş ellerindeyken, bu büyük piton zehirli keroseni ni dünyaya tükürürken, kendisinin başı kanla zonklarken ve tarihin paçavraları ile kömürleşmiş kalıntılarını alaşağı eden elleri tutuşturmanın ve yakmanın tüm senfonilerini çalan muhteşem bir orkestra şefinin elleri gibiyken. Hissiz başında 451 numaralı sembolik kaskıyla ve gözleri şimdi olacakların düşüncesiyle turuncu alevlere bürünmüşken ateşleyiciyi çalıştırmasıyla birlikte ev akşam göğünü kırmızı, sarı ve siyaha boyayan obur bir ateşle havaya sıçradı. Adam bir ateşböceği sürüsünün ortasında uzun adımlarla yürüdü. Kitaplar evin sundurmasında ve çimenliğinde güvercin kanatlarını çırparak ölerken, adam marşmelov geçirilmiş bir çubuğu tıpkı eski fıkradaki gibi fırına sokmayı her şeyden çok istiyordu. Yakma işi sebebiyle kararmış rüzgâr parlak girdaplar halinde havaya yükselen kitapları önüne katıp götürürken.

Montag hafifçe yanan ve alevler karşısında gerilemek durumunda kalan insanların vahşi sırtışıyla sırttı.

İtfaiye binasına döndüğünde, aynada göreceği kendine, yanık şişe mantarıyla karartılmış yüzüyle zenci kılığına girmiş o göstericiye göz kırpbileceğini biliyordu. Sonradan, uykuya dalarken, yüz kaslarının hâlâ koruduğu vahşi gülümsemeyi karanlıkta hissedeceğini biliyordu. O gülümseme

asla gitmemişti; Montag'ın hatırladığı kadarıyla asla, asla gitmemişti.

Böcek siyahı kaskını asıp parlattı; ateşe dayanıklı ceketini düzgünce astı; güzelce duş aldıktan sonra elleri ceplerinde ılık çalarak itfaiye binasının üst katına çıktı ve delikten içeri düştü. Son anda, tam felaket kaçınılmaz gibiyken, ellerini ceplerinden çıkarıp altın sarısı direşe tutunarak düşüşünü durdurdu. Gıcırdayarak kaydıktan sonra, topuklarıyla alt katın beton zemini arasında iki buçuk santim kalmışken durdu.

İtfaiye binasından çıktı ve gece yarısı sokağında metroya doğru yürüdü; hava tahrikli sessiz tren yerin altındaki yağlanmış borudan sessizce, çıt çıkarmadan geçerek Montag'ı banliyöye çıkan, krem rengi fayanslı yürüyen merdivene, bol miktarda ılık hava püskürterek bıraktı.

24 Montag yürüyen merdivenin onu dingin gece havasına taşımasına izin verirken ılık çaldı. Köşeye doğru yürürken, belirli bir şey hakkında düşünmüyordu pek. Ama köşeye yaklaşınca birden yavaşladı... sanki durup dururken rüzgâr esmiş gibi, sanki biri adını seslenmiş gibi.

Son birkaç gecedir, yıldızların ışığında evine doğru yürürken, buradaki köşenin hemen ardında uzanan kaldırımla ilgili son derece şüphe uyandırıcı hislere kapılmıştı. Köşeyi dönmесinden hemen önce orada biri olduğunu hissetmişti. Hava özel bir çeşit dinginlikle yüklü oluyordu, sanki biri orada sessizce beklemiş ve Montag'ın gelmesinden sadece bir saniye önce gölgeye dönüşüverip onun geçmesine izin vermiş gibi. Belki de Montag'ın burnu hafif parfüm kokusu alıyordu; belki de ellerinin tersinin ve yüzünün derisi, bu noktada durmuş birinin tam oradaki havanın sıcaklığını bir anlığına on derece yükselttiğini hissediyordu. Anlamak mümkün değildi. Montag o köşeyi her dönüşünde beyaz,

kullanılmayan, yer yer göçmüş kaldırımı görüyordu sadece; bir gece, bir şeyin bir çimenlikten hızla geçtiğini ve kendisinin gözlerini odaklamasına veya konuşmasına fırsat kalmadan ortadan kaybolduğunu görmüştü belki, o kadar.

Ama bu gece, neredeyse duracak kadar yavaşladı. Onun yerine köşeyi dönmek için dışarı uzanan içsel zihni çok hafif bir fısıltı duymuştu. Nefes sesi mi? Yoksa orada çok sessizce durarak bekleyen biri atmosferi mi sıkıştırmıştı yalnızca?

Montag köşeyi döndü.

Güz yaprakları ay ışığıyla aydınlanan kaldırımda öyle bir şekilde savruluyordu ki, orada rüzgârla yaprakların kendisini ilerletmesine izin veren kızın hareketli bir bandın üstünde sabitmiş gibi görünmesine yol açıyordu. Kız ayakkabılarının dönen yaprakları hareket ettirmesini seyretmek için başını yarı eğmişti. İnce, süt beyazı yüzünde her şeye yorulmak bilmez bir merakla dokunan bir çeşit sevecen açlık vardı. Solgun yüzünden neredeyse şaşkınlık akıyordu; koyu gözleri dünyaya öyle odaklanmıştı ki, hiçbir hareketi gözden kaçırmıyorlardı. Elbisesi beyazdı ve fısıldıyordu. Montag yürüyen kızın ellerinin hareketlerini ve şimdi sonsuzca küçük bir sesi, kızın kaldırımın ortasında durup bekleyen bir adama çarpmasına sadece bir an kaldığını keşfedince beyaz yüzünü çevirmesiyle çıkan sesi duyar gibi oldu.

Tepedeki ağaçlar kuru yağmurlarını büyük bir gürültüyle yağdırdı. Kız durdu ve şaşkınlıkla geri çekilecekmiş gibi göründü... ama bunun yerine öylece durup Montag'ı öyle koyu, parlak ve canlı gözlerle inceledi ki Montag kendini muhteşem bir laf etmiş gibi hissetti. Ama ağzının yalnızca merhaba demek için kımıldadığını biliyordu ve kız onun kolundaki semender ile göğsündeki anka diski tarafından hipnotize edilmiş gibi görününce, Montag tekrar konuştu.

“Elbette... sen yeni komşumuzsun, değil mi?”

“Siz de...” Kız gözlerini Montag’ın taşıdığı mesleki sembollerden kaldırdı. “...itfaiyeci olmalısınız.” Sesi giderek alçaldı ve sustu.

“Bunu ne tuhaf söyledin.”

Kız yavaşça, “Ben... gözlerim kapalı bile olsa anlardım,” dedi.

Montag gülerek, “Nereden... kerosen kokusundan mı?” diye sordu. “Karım hep yakınır. Ne kadar yıkarsan yıka, asla tamamen çıkmaz.”

Kız huşuyla, “Evet, çıkmaz,” dedi.

Montag kızın hiç kımıldamadan onun etrafında turladığını, onu tepeden tırnağa incelediğini, usulca sarstığını ve ceplerini boşalttığını hissetti.

“Kerosen bana parfüm gibi gelir,” dedi, çünkü sessizlik uzamıştı.

“Sahiden öyle mi gelir?”

“Elbette. Neden olmasın ki?”

Kız bunu düşünmek için kendine zaman tanıdı. “Bilmem.” Evlerine giden kaldırıma döndü. “Evime gidiyorum... sizinle birlikte yürümemin mahzuru var mı? Ben Clarisse McClellan.”

“Clarisse. Guy Montag. Gel haydi. Bu saatte neden ortarlarda dolanıyorsun? Kaç yaşındasın?”

Ilık ve serin rüzgârlar esen gecede, gümüşüye boyanmış kaldırımda yürüdüler; havada taze kayısı ve çilek kokusu vardı belli belirsiz... Montag etrafa bakındı ve mevsimin bu geç vaktinde bunun tamamen olanaksız olduğunu fark etti.

Şimdi yalnızca onunla yürüyen kız vardı, yüzü ay ışığında kar gibi parlaktı ve Montag kızın onun sorduğu soruları düşündüğünü, verebileceği en iyi yanıtları aradığını biliyordu.

“Eh, on yedi yaşındayım ve deliyim,” dedi kız. “Amcam bu ikisinin hep el ele gittiğini söyler. İnsanlar yaşını sorunca, on

yedi yaşımdayım ve deliyim de hep, dedi. Gecenin bu vakti, yürüyüş yapmak için güzel değil mi? Ben bir şeylerin kokusunu almayı, bir şeylere bakmayı severim; bazen bütün gece ayakta kalıp yürürüm ve güneşin doğuşunu seyrederim.”

Tekrar sessizce yürüdüler ve sonunda kız düşünceli bir edayla konuştu: “Anlarsın ya, senden hiç korkmuyorum.”

Montag şaşırırdı. “Neden korkasın ki?”

“Öyle çok kişi korkuyor ki. İtfaiyecilerden korkuyorlar yani. Ama sen altı üstü bir insansın...”

Montag kızın gözlerinde kendini, o iki parlak ve ışıltılı su damlasının içinde asılı kalmış karanlık ve küçücük halini gördü; ağız kenarlarındaki kırışıklıklara varana dek tüm ayrıntılar, her şey oradaydı... sanki kızın gözleri onu yakalayıp bir arada tutabilecek iki mucizevi, menekşe rengi kehribar parçasıydı. Kızın şimdi ona dönük olan yüzü, içinde yumuşak ve daimi bir ışık olan narin süt kristaliydi. Elektriğin his-
terik ışığı değildi bu... neydi peki? Tuhaf bir şekilde rahatlatıcı, nadide ve hafifçe titreşen mum ışığıydı. Montag çocukken bir keresinde, elektrik kesildiğinde annesi son mumu bulup yakınca, çabucak geçen bir saatliğine yeniden keşif yaşamıştı; öyle bir aydınlık vardı ki mekân engin boyutlarını yitirerek onlara rahatça sokulmuştu ve onlar, baş başa ve dönüşmüş olan anneyle oğul elektriğin çok çabuk gelmemesini ummuşlardı...

Sonra Clarisse McClellan konuştu:

“Bir soru sorabilir miyim? Ne kadar zamandır itfaiyecilik yapıyorsun?”

“Yirmi yaşımdan beri... on yıldır.”

“Yaktığın kitapları *okuduğun* oluyor mu?”

Montag güldü. “Bu kanuna aykırı!”

“Ah. Elbette.”

“İyi bir iş. Pazartesileri Millay, çarşambaları Whitman,

cumaları da Faulkner kitaplarını yakıp kül ederiz; sonra da külleri yakarız. Resmi sloganımız bu.”

Biraz daha yürümelerinden sonra kız, “Çok eskiden it-faiyecilerin yangınları başlatmak yerine *söndürdüğü* doğru mu?” diye sordu.

“Hayır. Evler *hep* yangına dayanıklıydı, inan bana.”

“Tuhaf. Bir keresinde duyduğuma göre, çok eskiden evler kazayla yanarmış ve itfaiyecilere alevleri *söndürmeleri* için ihtiyaç duyarlarmış.”

Montag güldü.

Kız çabucak başını çevirip göz attı. “Neden gülüyorsun?”

“Bilmem.” Montag tekrar gülmeye başladıktan sonra durdu. “Neden sordun?”

“Espri yapmadığım halde gülüyorsun ve anında yanıt veriyorsun. Sana ne sorduğumu durup düşünmüyorsun hiç.”

Montag yürümeyi kesti. Kıza bakarak, “Sen *cidden* tuhaf-sın,” dedi. “Hiç saygın yok mu?”

“Hakaret etmişim gibi olmasını istemiyorum. Ben sadece insanları izlemeyi fazla seviyorum sanırım.”

“Peki bu sana *hiçbir şey* ifade etmiyor mu?” Montag kömür rengi yenine dikilmiş 451 sayısına pat pat vurdu.

Kız, “Ediyor,” diye fısıldadı. Adımlarını hızlandırdı. “Şu taraftaki bulvarlarda yarışan jet arabalarını seyrettin mi hiç?”

“Konuyu değiştiriyorsun!”

“Sürücülerin çimenlerin, çiçeklerin ne olduğunu bilmediklerini düşünürüm bazen; çünkü onları asla yavaş giderken görmezler,” dedi kız. “Bir sürücüye yeşil bir bulanıklık göster-sen ‘Ah evet! Bunlar çimen!’ der. Pembe bir bulanıklık? ‘Bu bir gül bahçesi!’ Beyaz bulanıklıklar evlerdir. Kahverengi bulanıklıklar ineklerdir. Amcam bir keresinde bir otobanda yavaş araba sürmüştü. Saatte altmış beş kilometreyle gitti diye onu iki gün hapiste tuttular. Bu hem komik hem üzücü, değil mi?”

Montag huzursuzca, "Fazla şey düşünüyorsun," dedi.

"Benim 'oturma odası duvarları'nı seyrettiğim veya yarışlara, Eğlence Parklarına gittiğim nadirdir. O yüzden çılgınca şeyler düşünmeye bol bol zamanım oluyor sanırım. Şehrin ötesindeki altmış metrelik reklam panolarını gördün mü? Bir zamanlar reklam panolarının uzunluğunun sadece altı metre olduğunu biliyor muydun? Ama arabalar çok hızlı geçmeye başlayınca, sürücüler reklamları görebilsin diye panoları genişletmek zorunda kaldılar."

"Bunu bilmiyordum!" Montag birden güldü.

"Bahse girerim ki bilmediğin bir şey daha biliyorum. Sabahları çimenlerin üstünde çiy oluyor."

Montag bunu bilip bilmediğini o an hatırlayamayınca oldukça sinirlendi.

"Ve bakarsan..." -Kız başıyla göğü gösterdi- "...ayda bir adam var."

Montag bakmayalı epey olmuştu.

Yolun geri kalanını sessizce yürüdüler; kız düşüncelere dalmıştı... Montag ise gergin, rahatsız bir halde susuyor ve kıza suçlayıcı bakışlar atıyordu. Kızın evine vardıklarında, evin bütün ışıkları yanmaktaydı.

"Neler oluyor?" Montag'ın bir evde bu kadar çok ışık yandığını gördüğü nadirdi.

"Ah, annemle babam ve amcam oturmuş konuşuyorlar, o kadar. Sokaklarda gezinmek gibi, ama daha nadir. Amcam bir keresinde de sokaklarda gezindiği için -sana söylemiş miydim?- tutuklanmıştı. Ah, biz çok tuhafız."

"Peki ne hakkında *konusuyorsunuz*?"

Kız buna güldü. "İyi geceler!" Bahçe yolunda yürümeye başladı. Sonra bir şey hatırlamış gibi dönüp geri geldi ve Montag'a hayretle, merakla baktı. "Mutlu musun?" diye sordu.

Montag, “Ne miyim?” diye haykırdı.

Ama kız gitmişti bile... ay ışığında koşuyordu. Evinin ön kapısı usulca kapandı.

“Mutlu muymuşum! Ne saçma!”

Montag gülmeyi kesti.

Elini ön kapısının eldiven deliğine soktu ve dokunuşunun onu tanımasını bekledi. Ön kapı kayarak açıldı.

Montag sessiz odalara *Tabii ki mutluyum. Ne sanıyor ki? Mutlu olmadığımı mı?* diye sordu. Holde durup yukarıdaki havalandırma ızgarasına bakarken birden ızgaranın ardında bir şeylerin gizli olduğunu hatırladı; o şeyler şimdi yukarıdan kendisine bakıyordu sanki. Montag gözlerini çabucak kaçırdı.

Bu tuhaf gecede ne tuhaf bir görüşme yapmıştı. Buna benzer bir şey hatırlamıyordu; bir sene önce, bir ikindi vakti parkta yaşlı bir adamla karşılaştığı ve *konuştuqları* zaman hariç...

Montag başını iki yana salladı. Boş bir duvara baktı. Kızın yüzü oradaydı, bellekte gerçekten çok güzeldi: Hatta hayret verici ölçüde güzeldi. Yüzü incecikti, bir gece yarısı karanlık bir odada küçük bir saatin hayal meyal görülen kolu gibiydi... hani uyanıp da saate bakmak istersiniz ve saatin size vakti dakikasına ve saniyesine dek söylediğini görürsünüz, beyaz bir sessizlik içinde parlamaktadır, tamamen kendinden emindir ve ilerideki karanlıklara, ama aynı zamanda yeni bir güneşe doğru da hızla ilerleyen gece hakkında ne söylemesi gerektiğini bilir.

Montag o diğer benliğe, bilinçaltındaki bazen saçmalaayan ve iradeden, alışkanlıktan, vicdandan tamamen bağımsız o budalaya, “Ne?” diye sordu.

Tekrar duvara baktı. Kızın yüzü de aynaya ne çok ben-

ziyordu. Bu imkânsızdı; ne de olsa insan kendi ışığını ona yansıtan kaç kişi tanırdı ki? İnsanlar daha çok –benzetme yapmak isteyen Montag mesleğinden ilham aldı– meşaleye benzerdi, bir esintiyle sönene dek yanarlardı. Başka kişilerin yüzlerinin insana kendi yüz ifadesini, içini ürperten en gizli düşüncelerini yansıtması ne kadar nadirdi?

O kızın özdeşleşme gücü ne inanılmazdı; bir kukla gösterisini hevesle izleyen ve her gözkapağı titreşimini, her el ve parmak hareketini başlamasından bir saniye önce öngören bir seyirci gibiydi. Ne kadar süre birlikte yürümüşlerdi? Üç dakika? Beş? Oysa bu süre şimdi ne kadar uzun geliyordu. O kız, Montag'ın karşısındaki sahnede ne devasa bir figürdü; zayıf vücudu duvara ne etkileyici bir gölge düşürüyordu! Montag kendisinin gözü kaşınsa kızın gözlerini kırıştırabileceğini hissediyordu. Kendisinin çene kasları hafifçe gerilirse de kız ondan çok önce esnerdi.

Aslında şimdi düşünüyorum da, gecenin köründe sokakta beni bekler gibiydi sanki... diye düşündü.

Yatak odası kapısını açtı.

Ay battıktan sonra bir anıtmezarın mermer zeminli soğuk odasına girmek gibiydi bu. İçerisi zifiri karanlıktı, dışarıdaki gümüşü dünyadan eser yoktu, pencereler sımsıkı kapalıydı, oda büyük şehrin hiçbir sesinin giremeyeceği bir mezar dünyasıydı. Oda boş değildi.

Montag kulak kabarttı.

Havada dans eden, sivrisinek sesini andıran hafif, zarif vızıltı; özel, pembe, sıcak yuvasında keyif çatan gizli bir eşekarısının elektriksi mırıltısı. Bu müzik sesi, Montag'ın ezgiyi takip edebileceği kadar yüksekti neredeyse.

Gülümsemesinin donyağından bir deri, fazla uzun süre yanmış, çökmüş ve söndürülmüş düşsel bir mumun maddesi gibi kayıp gittiğini, eridiğini, katlanıp kendi içine göçtüğünü

hissetti. Karanlık. Montag mutlu değildi. Mutlu değildi. Bu sözcükleri kendine söyledi. Bunun işin doğrusu olduğunu anladı. Mutluluğunu maske gibi takıyordu, o kız da maskeyi kapıp çimenlikte koşarak gitmişti ve onun kapısını çalıp maskeyi geri istemenin yolu yoktu.

Montag ışığı açmayıp, bu odanın nasıl görüldüğünü hayalinde canlandırdı. Karısı yatağa uzanmıştı, üstü açıktı ve soğuktu, bir mezar kapağının üstünde sergilenen bir ceset gibiydi, görünmez çelik tellerle tavana sabitlenmiş gözleri kımılatılamazdı. Kulaklarının içinde, sımsıkı geçirilmiş küçük Denizkabuklarından, yüksük radyolardan gelen, onun uyumayan zihninin kıyısına vuran bir elektronik ses, müzik ve konuşma, müzik ve konuşma okyanusu vardı. Oda sahi-den de boştu. Her gece gelen dalgalar Mildred'ı büyük ses gelgitleriyle alıp götürüyor, gözleri fal taşı gibi açık kadını sabaha doğru salındırıyordu. Son iki yılda Mildred'ın o denizde yüzmediği, ona üçüncü kez seve seve dalmadığı bir gece olmamıştı.

Oda soğuktu, ama buna karşın Montag nefes alamadığını hissetti. Perdeleri ve Fransız pencereleri açmak istemiyordu, çünkü ayın odaya girmesini istemiyordu. Bu yüzden, kendini bir saat içinde havasızlıktan ölecek bir adam gibi hissederek, açık ve ayrı, dolayısıyla da soğuk yatağına el yordamıyla gitti.

Ayağının yerdeki nesneye çarpmasından bir saniye önce, öyle bir nesneye çarpacağını bildi. Köşeyi dönüp de kızı az kalsın yere sermesinden önce hissettiği duygunun benzeriydi bu. İleriye titreşimler gönderen ayağı hareket ederken, yolundaki küçük engelden gelen yankıları aldı. Ayağı tekmeledi. Nesne boğuk bir tıngırtıyla karanlığın içine yuvarlandı.

Montag dimdik durup tamamen özelliksiz gecede, karanlık yatakta yatan kişiye kulak kabarttı. Burun deliklerinden çıkan nefes öyle hafifti ki yaşamın ancak en uzak uçları-

nı, küçük bir yaprağı, siyah bir kuştüyünü, tek bir saç telini kımıldatıyordu.

Montag dışarıdan ışık gelmesini hâlâ istemiyordu. Ateşleyicisini çıkardı, onun gümüş diskine kazılı semenderi hissetti, onu yaktı...

Elinde tuttuğu küçük ateşin ışığında, iki aytaşı aşağıdan ona baktı; dünyanın hayatının onlara dokunmadan aktığı berrak bir derede gömülü iki solgun aytaşı.

“Mildred!”

Mildred’in yüzü, üstüne yağmur yağabilecek ama yağmuru hissetmeyen, karla kaplı bir ada gibiydi; bulutlar hareketli gölgelerini onun üstünden geçirebilirdi ama o gölgeleri hissetmiyordu. Kulaklarına sımsıkı geçirilmiş yüksük eşekarılarının şarkısı vardı sadece ve gözleri tamamen cam gibiydi, nefesi burun deliklerine usulca ve hafifçe girip çıkıyordu; nefesinin girmesi ya da çıkması, çıkması ya da girmesi Mildred’in umurunda değildi.

33

Montag’ın ayağıyla tekmelediği nesne şimdi onun yatağının kenarının altında parlıyordu. Günün daha erken saatlerinde otuz kapsülle dolu olan o küçük, kristal uyku hapı şişesi şimdi minik alevin ışığında kapaksız ve boş halde yatmaktaydı.

Montag öylece dururken, evin yukarısındaki gökyüzü çılgılık attı. Müthiş bir yırtılma sesi koptu; sanki iki dev el, on beş bin kilometrelik siyah keteni dikiş yerinden yırtmıştı. Montag ortadan ikiye bölünmüştü. Göğsünün kesilerek ayrıldığını hissetti. Jet bombardıman uçakları geçiyor, geçiyor, geçiyordu; bir iki, bir iki, bir iki, altı tanesi, dokuz tanesi, on iki tanesi, bir tane, bir tane, bir tane ve sonra bir tane daha, bir tane daha, bir tane daha... hepsi Montag’ın yerine çılgılık atıyordu. Montag kendi ağzını açtı ve onların haykırışının aşağı inip kendi sergilenen dişlerinin arasından çıkmasına

izin verdi. Ev sarsıldı. Montag'ın elindeki ateş söndü. Aytaşları gözden kayboldu. Montag elinin telefona uzandığını hissetti.

Jetler gitmişti. Montag dudaklarının kımıldadığını, telefonun ahizesine süründüğünü hissetti. "İlkyardım hastanesi." Korkunç bir fısıltı.

Montag siyah jetlerin sesinin yıldızları un ufak ettiğini ve sabahleyin yeryüzünün yıldızların tuhaf bir karı andıran tozuyla kaplı olacağını hissetti. Karanlıkta titreyerek dururken ve dudaklarının sürekli kımıldamasına izin verirken aklından geçen aptalca düşünce buydu.

34

Bir makineleri vardı. Aslında iki makineleri vardı. Biri denize inerti, birikmiş bütün eski sular ile eski zamanı aramak için yankılı bir kuyuya inen siyah kobra misali. Ağır ağır kaynararak tepeye akan yeşil maddeyi içerdi. Karanlığı içer miydi? Yıllarca birikmiş bütün zehirleri emer miydi? Sessizce beslenirken, arada sırada içsel boğulma ve körlemesine arama sesi çıkarıyordu. Bir Göz'ü vardı. Makinenin kişisellikten uzak operatörü özel bir optik kask taktığından, içini dışarı pompaladığı kişinin ruhuna bakabilirdi. Göz ne görüyordu? Adam söylemiyordu. Göz'ün gördüklerini görüyor, ama aslında görmüyordu. Bu operasyonun tamamı, insanın kendi bahçesinde hendek kazmasına benziyordu. Yataktaki kadın, ulaştıkları sert bir mermer katmanından fazlası değildi. *Yine de devam edin, sondayı içeri sokun, boşluğu çekin, öyle bir şey zonklayan emiş yılanıyla dışarı çıkarılabilirse tabii.* Operatör ayakta durarak sigara içiyordu. Diğer makine de çalışmaktaydı.

Diğer makineyi leke tutmaz kırmızısms kahverengi iş tulumu giymiş, kişisellikten aynı ölçüde uzak biri kullanıyordu. Bu makine vücuttaki bütün kanı dışarı pompalayıp, yerine taze kan ve serum geçiriyordu.

Sessiz kadının başında duran operatör, “İki taraftan da temizlemek gerek,” dedi. “Kanı temizlemeyince, mideyi temizlemenin anlamı yok. O madde kanda kalırsa kan beyne tokmak gibi, bam bam diye birkaç bin kez vurur ve sonunda beyin bir anda pes eder, duruverir.”

“Kes şunu!” dedi Montag.

“Ben sadece söylüyordum,” dedi operatör.

Montag, “İşiniz bitti mi?” diye sordu.

Makineleri sımsıkı kapadılar. “İşimiz bitti.” Montag’ın öfkesinden hiç etkilenmemişlerdi. Öylece dururlarken, burunlarının etrafından kıvrılarak gözlerine giren sigara dumanına karşın gözlerini kırıştırmıyor veya kısmıyorlardı. “Ücreti elli dolar.”

“Neden önce onun iyi olup olmayacağını söylemiyorsunuz?”

“Tabii, iyi olacak. Zararlı maddenin hepsini buraya, bavalumuzun içine koyduk; artık ona zarar veremez. Dediğim gibi, eskiyi çıkarıp yeniyi koyunca iş tamamdır.”

“İkiniz de doktor değilsiniz. Neden İlkyardım’dan doktor göndermediler?”

“Aman!” Operatörün sigarası dudağının üstünde kımıldadı. “Gecede böyle dokuz on vaka alıyoruz. Sayıları öyle çok ki, birkaç yıl önce özel makineleri yaptırдық. Optik lensli olan yeniydi tabii; gerisi çok eski. Böyle vakalarda doktora gerek yok; sorunu yarım saatte temizlemek için iki teknik eleman yeterli. Bak...” –Adam kapıya doğru yürüdü– “...gitmeliyiz. Benim emektar kulak yüksüğünden bir çağrı daha aldım şimdi. On sokak ötede. Biri daha hap şişesini boşaltmış. Bize tekrar ihtiyacın olursa ararsın. Sakin kalmasına dikkat et. Kontrasedatif verdik. Uyanınca acıkmış olacak. Hoşçakal.”

Dümdüz ağızları sigaralı adamlar, şişen engerek gözlü adamlar makinelerini ve tüplerini; sıvı melankolinin ve ağır

ağır akan koyu, vıcık vıcık, isimsiz maddelerinin bulunduğu bavulu alıp uzun adımlarla kapıdan çıktı.

Montag bir sandalyeye çöküp bu kadına baktı. Kadının gözleri şimdi zarif bir şekilde kapalıydı; Montag avucunda onun nefesinin sıcaklığını hissetmek için elini koydu.

“Mildred,” dedi sonunda.

Sayımız çok fazla, diye düşündü. Milyarlarcayiz ve bu çok fazla. Kimse kimseyi tanımıyor. Yabancılar gelip mahremiyetimizi ihlal ediyor. Yabancılar gelip kalbimizi söküyor. Yabancılar gelip kanımızı alıyor. Ulu Tanrım, o adamlar kimdi? Onları daha önce hiç görmemiştim!

Yarım saat geçti.

Bu kadının kan dolaşımı yeniydi ve ona yeni bir şey yapmış gibiydi. Kadının yanakları pespembeydi; dudakları çok tazeydi ve canlı renkliydi... yumuşak ve rahat görünüyordular. Orada başka birinin kanı vardı. Başka birinin bedeni, beyni ve hafızası da olsaydı keşke. Keşke Mildred’in zihnini alıp kuru temizlemeciye götürebilseler ve ceplerini boşaltıp, buharlayıp, temizleyip, tekrar toparlayıp sabahleyin geri getirebilselerdi. Keşke...

Montag kalkıp önce perdeleri, sonra da içeri gece havası girsin diye pencereleri açtı. Saat sabahın ikisiydi. Montag’ın sokakta Clarisse McClellan ile karşılaşmasından, eve gelmesinden, karanlık odaya girmesinden ve ayağının küçük kristal şişeye çarpmasından beri yalnızca bir saat mi geçmişti? Yalnızca bir saat; ama o sözcük erimiş ve yeni, renksiz bir formla peydah olmuştu.

Ayın renklendirdiği çimenliğin ötesinden, Clarisse ile babasının, annesinin ve amcasının evinden kahkahalar geliyordu; öyle usulca ve içtenlikle gülümsüyorlardı ki. Her şeyden öte, gecenin köründe, diğer bütün evler karanlıkta kendi başlarına takılırken ıslıl ıslıl aydınlanan o evden gelen

kahkahaları rahat ve samimiydi, kesinlikle zorlama değildi. Montag seslerin konuşup durduğunu, verdiğini, konuştuğunu, hipnotik ağlarını tekrar tekrar ördüğünü duyuyordu.

Montag hiç düşünmeden Fransız pencerelerden çıkıp çimenliği geçti. Konuşan evin önünde, gölgelerin içinde durdu; kapılarını çalıp, “Girmeme izin verin. Bir şey söylemem. Sadece dinlemek istiyorum. Ne diyordunuz?” diye fısıldamayı bile düşündü.

Ama bunun yerine öylece durdu; çok üşüyordu, yüzü buzdan bir maskeydi, bir erkeğin (Amca mıydı?) rahat rahat konuşmasını dinledi:

“Eh, sonuçta tek kullanımlık mendillerin çağı bu. Bununu bir insana doğru sümkürürsün, kâğıt mendille silersin, mendili atıp sifonu çekersin, sonra bir başkasına uzanırsın, sümkürürsün, silersin, atıp sifonu çekersin. Herkes birbirinin smokin kuyruklarını kullanıyor. Ev sahibi takımı nasıl destekleyebilirsin ki, elinde bir program bile yoksa veya isimlerini bilmiyorsan? Hatta sahaya koşar adım çıkarlarken hangi renkte forma giydiklerini bile bilmiyorsan?”

Montag kendi evine geri döndü, pencereyi ardına kadar açık bıraktı, Mildred’ı kontrol etti, üstünü özenle örttü, sonra da uzandı; ay ışığı, kaşlarını çatmasıyla alnında oluşan çizgileri ve elmacık kemiklerini aydınlatıyordu, ay ışığı her gözde damıtılarak orada gümüşü bir katarakt oluşturuyordu.

Bir yağmur damlası. Clarisse. Bir başka damla. Mildred. Üçüncü bir damla. Amca. Dördüncü bir damla. Bu geceki yangın. Bir, Clarisse. İki, Mildred. Üç, amca. Dört, yangın. Bir, Mildred, iki, Clarisse. Bir, iki, üç, dört, beş, Clarisse, Mildred, amca, yangın, uyku hapları, adamlar, tek kullanımlık mendiller, smokin kuyrukları, sümkür, sil, atıp sifonu çek, Clarisse, Mildred, amca, yangın, haplar, kâğıt mendiller, sümkür, sil, atıp sifonu çek. Bir, iki, üç, bir, iki, üç! Yağmur. Fırtına.

Gülen amca. Alt katta gök gürlemesi. Bütün dünya sağanak halinde yağıyordu. Bir volkandan fıskıran alevler. Hepsi de kesik kesik gürleyerek, nehre dönüşen bir akıntı halinde hızla aşıya, sabaha doğru akıyordu.

Montag, “Artık hiçbir şey bilmiyorum,” dedi ve dilinin üstünde bir uyku pastilinin erimesine izin verdi.

Sabah dokuzda, Mildred’in yatağı boştu.

Montag ayağa fırladı ve kalbi küt küt atarak holde koşup mutfak kapısının önünde durdu.

Örümceği andıran metal bir el, gümüşü ekmek kızartma makinesinden fırlayan dilimi kapıp erimiş tereyağına buladı.

Mildred kızarmış ekmeğin tabağına getirilmesini seyretti. İki kulağı da, vızıldayarak saati geçiren elektronik arılarla tıklıydı. Mildred birden yukarı bakıp da Montag’ı görünce başıyla selam verdi.

38

Montag, “İyi misin?” diye sordu.

Denizkabađu Kulak Yüksükleri’yle on yıllık ıraklık dönemi geçirmiş olan Mildred dudak okumakta ustaydı. Tekrar başını sallayarak onayladı. Ekmek kızartma makinesini, tıkırdayarak bir başka ekmek dilimini kızartmaya ayarladı.

Montag oturdu.

“Neden bu kadar açım bilmiyorum,” dedi karısı.

“Sen...”

“Açım...”

Montag, “Dün gece...” diye söze başladı.

“İyi uyumadım. Kendimi berbat hissediyorum,” dedi Mildred. “Tanrım, öyle açım ki. Anlam veremiyorum.”

Montag tekrar, “Dün gece...” diye söze başladı.

Mildred onun dudaklarını kayıtsızca izledi. “Dün geceye ne olmuş?”

“Hatırlamıyor musun?”

“Neyi? Çılgın bir parti filan mı verdik? Akşamdan kalma gibiyim. Tanrım, öyle açım ki. Kimler geldi?”

“Birkaç kişi,” dedi Montag.

“Ben de öyle düşünmüştüm.” Mildred kızarmış ekmeğini çiğnedi. “Karnım ağrıyor, ama felaket açım. Partide bir salaklık yapmamışımdır umarım.”

Montag usulca, “Yapmadın,” dedi.

Ekmek kızartma makinesinin örümceği andıran eli Montag’ın ekmeğine tereyağı sürüp uzattı. Montag ekmek dilimini elinde tuttu; kendini yükümlü hissediyordu.

“Sen de çok iyi görünmüyorsun,” dedi karısı.

İkinci sonunda yağmur yağdı ve tüm dünya koyu griydi. Montag evinin holünde durup, yanan turuncu semenderli rozetini taktı. Öylece durup, holdeki havalandırma ızgarasına uzun uzun baktı. Televizyon odasında senaryosunu okuyan karısı başını kaldırıp ona göz attı. “Hey,” dedi. “Adam düşünüyor!”

“Evet,” dedi Montag. “Seninle konuşmak istedim.” Duraksadı. “Dün gece şişendeki bütün hapları içtin.”

Şaşıran Mildred, “Ah, öyle bir şey yapmam ben,” dedi.

“Şişe boştu.”

“Ben öyle bir şey yapmam,” dedi Mildred. “Neden öyle bir şey yapayım ki?”

“Belki de iki hap aldın ve sonra unutup iki tane daha aldın, sonra da tekrar unutup iki tane daha aldın ve ilacın etkisiyle öyle sersemledin ki otuz kırk tane yutana kadar devam ettin.”

“Neden öyle aptalca bir şey yapayım ki?” dedi Mildred.

“Bilmiyorum,” dedi Montag.

Mildred’in onun söze devam etmesini beklediği barızdı. “Öyle yapmadım,” dedi. “Hayatta yapmam.”

“Tamam, öyle diyorsan,” dedi Montag.

“Kadın böyle dedi.” Mildred senaryosuna geri döndü.

Kendini yorgun hisseden Montag, “Bugün öğleden sonra ne var?” diye sordu.

Mildred bu kez senaryodan başını kaldırıp bakmadı. “Eh, on dakika sonra duvardan duvara devrede bir tiyatro oyununu gösterilecek. Bu sabah repliklerimi postayla gönderdiler. Kuponlar gönderdim. Senaryonun bir bölümünü eksik bırakıyorlar. Yeni bir fikir. Eksik bölüm ev kadını, yani ben. Eksik repliklerin sırası gelince üç duvardan bana bakıyorlar ve replikleri okuyorum. Mesela burada adam ‘Bu fikrin tamamı hakkında ne düşünüyorsun Helen?’ diyor. Ben de şey diyorum, şey...” Mildred duraksayıp parmağını senaryodaki bir satırın altında gezdirdi. “Bence bu iyi!” Sonra oyuna devam ediyorlar ve sonunda adam ‘Buna katılıyor musun Helen?’ deyince ben ‘Kesinlikle katılıyorum!’ diyorum. Çok eğlenceli değil mi Guy?”

Montag holde durup ona baktı.

“Kesinlikle eğlenceli,” dedi Mildred.

“Oyun neyle ilgili?”

“Şimdi söyledim ya. Bob, Ruth ve Helen diye birileri var.”

“Ah.”

“Cidden eğlenceli. Dördüncü duvarı da taktırmaya paramız olunca daha da eğlenceli olacak. Dördüncü duvarı söktürüp dördüncü bir televizyon duvarı taktırmak için gerekli parayı ne kadar zamanda biriktiririz sence? Sadece iki bin dolar.”

“Yıllık maaşımın üçte biri bu.”

Mildred, “Sadece iki bin dolar,” diye karşılık verdi. “Hem bazen beni de düşünmelisin bence. Dördüncü bir duvarımız olursa, bu oda bizim değil her türden egzotik insanların odaları gibi olacak. Birkaç şeyden kısılabiliriz.”

“Üçüncü duvarın parasını ödemek için birkaç şeyden kı-sıyoruz zaten. Daha iki ay önce monte edildi, hatırlıyor mu-sun?”

“Daha o kadar mı oldu sadece?” Mildred oturup Montag’a uzun bir an boyunca baktı. “Eh, güle güle canım.”

“Hoşçakal,” dedi Montag. Durup döndü. “Mutlu sonla mı bitiyor?”

“Henüz sonuna gelmedim.”

Montag gidip son sayfayı okudu, başıyla onayladı ve se-naryoyu katlayıp Mildred’a geri verdi. Evden dışarıya, yağ-mura çıktı.

Yağmur hafifliyordu; kaldırımın ortasında başını kaldır-mış yürüyen kızın yüzüne tek tük damlalar düşüyordu. Kız, Montag’ı görünce gülümsedi.

“Merhaba!”

Montag selam verdikten sonra, “Şimdi ne haltlar karıştı-rıyorsun?” diye sordu.

“Hâlâ deliyim. Yağmur iyi hissettiriyor. Yağmurda yürü-meye bayılırım.”

“Benim pek hoşuma gitmezdi sanırım,” dedi Montag.

“Denesen hoşuna gidebilir.”

“Hiç denemedim.”

Kız dudaklarını yaladı. “Yağmurun tadı bile güzel.”

Montag, “Ne yapıyorsun... her şeyi bir kez denemeye mi çalışıyorsun?” diye sordu.

“Bazen iki kez.” Kız elindeki bir şeye baktı.

Montag, “Elinde ne var?” diye sordu.

“Yılın son karahindibalarından tahminimce. Yılın bu geç vaktinde çimenlikte bunlardan bir tane bulabileceğimi san-mıyordum. Çenenin altına sürtmene söylediler mi hiç? Bak.” Kız gülerek çiçeği çenesine dokundurdu.